Europos Parlamentas
2024-2029

PRIIMTI TEKSTAI

P10_TA(2026)0244

Europos Sąjungos solidarumo fondo lėšų sutelkimas: parama Rumunijai, Kiprui ir Ispanijai dėl 2025 m. gaivalinių nelaimių

2026 m. liepos 7 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos solidarumo fondo lėšų sutelkimo siekiant suteikti paramą Rumunijai dėl 2025 m. gegužės mėn. pabaigoje įvykusių potvynių, Kiprui dėl 2025 m. liepos mėn. gamtos gaisrų ir Ispanijai dėl 2025 m. rugpjūčio mėn. gamtos gaisrų (COM(2026)1002 – C10-0119/2026 – 2026/0120(BUD))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2026)1002 – C10-0119/2026),

– atsižvelgdamas į 2002 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2012/2002, įsteigiantį Europos Sąjungos solidarumo fondą[1],

– atsižvelgdamas į 2020 m. gruodžio 17 d. Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2020/2093, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiametė finansinė programa[2], ypač į jo 9 straipsnį,

– atsižvelgdamas į 2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinį susitarimą dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo, taip pat dėl naujų nuosavų išteklių, įskaitant veiksmų gaires dėl naujų nuosavų išteklių nustatymo[3], ypač į jo 10 punktą,

– atsižvelgdamas į 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/1058 dėl Europos regioninės plėtros

---

1 OL L 311, 2002 11 14, p. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/2012/oj.
2 OL L 433 I, 2020 12 22, p. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj.
3 OL L 433 I, 2020 12 22, p. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.

fondo ir Sanglaudos fondo[4],

– atsižvelgdamas į 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/1057, kuriuo nustatomas „Europos socialinis fondas +“ (ESF+)[5],

– atsižvelgdamas į 2021 m. gruodžio 2 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/2115, kuriuo nustatomos valstybių narių pagal bendrą žemės ūkio politiką rengtinų strateginių planų (BŽŪP strateginių planų), finansuotinų iš Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) ir iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP), rėmimo taisyklės ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1305/2013 ir (ES) Nr. 1307/2013[6],

– atsižvelgdamas į savo 2024 m. gruodžio 17 d. rezoliuciją dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl skubios regioninės atstatymo paramos (RESTORE), kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2021/1058 ir Reglamentas (ES) 2021/1057[7], ir ypač į prie jos pridėtą biudžeto vertinimą,

– atsižvelgdamas į Europos aplinkos agentūros (EAA) ataskaitą Nr. 1/2024 „Europos klimato rizikos vertinimas“ (EUCRA)[8],

A. kadangi nuo 2025 m. gegužės 26 d. iki birželio mėn. pradžios Rumuniją buvo užklupusios smarkios liūtys, dėl jų kilo dideli potvyniai Centrinės Rumunijos, Pietų Muntenijos ir Šiaurės Rytų regionuose, ir jų padaryta bendra tiesioginė žala, Komisijos vertinimu, siekia 573,59 mln. EUR, dėl jos nukentėjo ypatingos svarbos infrastruktūra, viešosios paslaugos ir tūkstančiai namų ūkių; kadangi potvyniai padarė didelę žalą Praido druskos kasyklai ir susijusiai hidrotechninei infrastruktūrai;

B. kadangi 2025 m. liepos mėn. Kipras nukentėjo nuo precedento neturinčių miškų gaisrų Limasolio ir Pafo regionuose dėl užsitęsusios sausros, ekstremalių karščio bangų ir stiprių vėjų, ir padaryta bendra tiesioginė žala, Komisijos vertinimu, siekia 252,68 mln. EUR; kadangi dėl miškų gaisrų nukentėjo tūkstančiai gyventojų, sunaikinta beveik 900 privačių pastatų ir žuvo mažiausiai 2 žmonės;

C. kadangi 2025 m. rugpjūčio mėn. Ispanija patyrė trečią didelių gamtos gaisrų bangą ir bendra tiesioginė žala, Komisijos vertinimu, siekia 4,32 mlrd. EUR; kadangi gaisrai paveikė 16 autonominių

---

4 OL L 231, 2021 6 30, p. 60, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1058/oj.
5 OL L 231, 2021 6 30, p. 21, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1057/oj.
6 OL L 435, 2021 12 6, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj.
7 Priimti tekstai, P10_TA(2024)0059.
8 https://www.eea.europa.eu/en/analysis/publications/european-climate-risk-assessment

sričių, padarė didelę žalą aplinkai, visuomenei ir ekonomikai ir nusinešė mažiausiai 8 žmonių gyvybes;

D. kadangi vis didesni ir dažnesni potvyniai ir gamtos gaisrai visose valstybėse narėse rodo spartėjantį klimato kaitos poveikį, todėl reikia imtis aktyvesnių Sąjungos veiksmų prisitaikymo prie klimato kaitos, jos prevencijos ir atsparumo jai priemonių srityje;

1. reiškia didžiausią solidarumą su visomis aukomis, jų šeimomis ir visais asmenimis, nukentėjusiais nuo potvynių Rumunijoje 2025 m. gegužės mėn. pabaigoje ir birželio mėn. pradžioje, taip pat nuo miškų gaisrų Kipre 2025 m. liepos mėn. ir Ispanijoje 2025 m. rugpjūčio mėn., ir su nacionalinėmis, regioninėmis ir vietos valdžios institucijomis, dalyvavusiomis teikiant pagalbą;

2. palankiai vertina šį sprendimą kaip apčiuopiamą ir matomą Sąjungos solidarumo su piliečiais ir regionais, nukentėjusiais nuo potvynių ir miškų gaisrų Rumunijoje, Kipre ir Ispanijoje, išraišką;

3. pakartoja, kad svarbu informuoti visuomenę apie Europos Sąjungos solidarumo fondo (ESSF) teikiamą apčiuopiamą naudą, be kita ko, siekiant didinti piliečių informuotumą apie Sąjungos priemones bei programas ir Europos solidarumą ištikus krizei, ypač nukentėjusiose vietovėse;

4. primena, kad ESSF turi ribotą biudžetą ir jo negalima laikyti vienintele kovos su didelėmis stichinėmis nelaimėmis priemone; todėl ragina įvertinti Sąjungos biudžeto finansinį pajėgumą; pabrėžia, kad reikia paspartinti ir supaprastinti visas procedūras siekiant užtikrinti, kad pagalba kuo greičiau pasiektų nukentėjusias vietoves;

5. atkreipia dėmesį į tai, kad Europoje vis dažniau kyla didelių, reikšmingą žalą padarančių ir mirtinų stichinių nelaimių, ir ragina valstybes nares bei Komisiją investuoti į prisitaikymo prie klimato kaitos priemones siekiant išvengti žmonių aukų ir ekonominių nuostolių; ragina valstybes nares atsižvelgti į tai, kad su klimatu susijusi rizika dėl socialinių ir ekonominių veiksnių daro neproporcingą poveikį pažeidžiamoms gyventojų grupėms; pažymi, kad valstybės narės turėtų teikti pirmenybę atstatymo priemonėms, kuriomis būtų remiami nukentėję gyventojai, visų pirma pažeidžiamos bendruomenės, kad atstatymo laikotarpiu būtų užtikrinta galimybė gauti tinkamą būstą ir pagrindines paslaugas; ragina dėti pastangas siekiant užtikrinti, kad pagalba iš ESSF greitai pasiektų galutinius gavėjus, įskaitant įmones, MVĮ, šeimas ir nukentėjusius piliečius, ir būtų skirta infrastruktūrai atstatyti ir materialinei žalai atlyginti, atliekant atitinkamą poveikio vertinimą ir taikant tinkamus kontrolės mechanizmus; pabrėžia, kad svarbu atkurti ir sustiprinti ypatingos svarbos infrastruktūrą, įskaitant transporto, energetikos, vandentvarkos, sveikatos ir ryšių tinklus, siekiant padidinti nukentėjusių regionų atsparumą ir sumažinti pažeidžiamumą būsimų nelaimių atveju;

6. pabrėžia, kad ESSF yra tik taisomoji priemonė ir kad Sąjunga taip pat turėtų toliau spręsti prisitaikymo prie klimato kaitos ir jos švelninimo klausimus remdama Europos ir nacionalinę stichinių nelaimių prevencijos politiką; pabrėžia, kad Europos aplinkos agentūros ataskaitoje Nr. 1/2024 „Europos klimato rizikos vertinimas“ pabrėžiama, jog reikia imtis veiksmų dėl joje nustatytos rizikos; ragina valstybes nares ir Komisiją toliau dėti pastangas siekiant stiprinti atsparumą, pasirengimą ir prisidėti prie įsipareigojimų pagal Paryžiaus susitarimą įgyvendinimo, kartu užtikrinant veiksmingus nelaimių prevencijos, rizikos valdymo ir civilinės saugos pajėgumus visoje Sąjungoje; pabrėžia, kad taip pat reikia imtis prevencinių priemonių ne tik siekiant sumažinti būsimą žalą, bet ir užkirsti kelią rizikos sąlygų pablogėjimui po katastrofinių įvykių, pvz., potvynių, miškų gaisrų, nuošliaužų ar ežerų bei upių išdžiūvimo; pabrėžia, kad svarbu užtikrinti tinkamą įvairių programų lankstumą; pabrėžia, kad bet kokiam lankstumui tarp skirtingų finansavimo programų turi būti taikoma griežta biudžeto kontrolė, kad būtų išvengta finansavimo dubliavimo ar švaistymo, ir turi būti visapusiškai laikomasi biudžeto veiksmingumo principų ir tikslinių veiklos rodiklių;

7. primena, kad pagal RESTORE[9] ir konkrečias Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP)[10] priemones skiriama papildoma pagalba nuo stichinių nelaimių nukentėjusioms valstybėms narėms, suteikiant daugiau lankstumo naudoti lėšas; pabrėžia, kad valstybės narės turėtų pasinaudoti šiomis galimybėmis;

8. primena, kad reikia užtikrinti veiksmingą sinergiją su kitomis Sąjungos politikos priemonėmis ir programomis, ir pabrėžia, kad valstybės narės turėtų kuo geriau pasinaudoti finansavimo galimybėmis, visų pirma Europos regioninės plėtros fondo, „Europos socialinio fondo +“ ir kaimo plėtros programų lėšomis; ragina Komisiją kuo skubiau įvertinti visus pagrįstus valstybių narių prašymus perskirti nacionaliniuose ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose numatytas lėšas pagalbai stichinių nelaimių atveju, laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2021/241[11] nustatytų taisyklių; primygtinai ragina atitinkamas valdžios institucijas užtikrinti tinkamą ir būtiną nacionalinio, regioninio ir vietos lygmenų koordinavimą, siekiant užtikrinti, kad lėšos būtų paskirstomos skaidriai, teisingai ir be jokios savivalės visose paveiktose vietovėse;

9. atkreipia dėmesį į tai, kad pagal ESSF teikiama parama neturėtų

---

9 OL L, 2024/3236, 2024 12 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3236/oj.

10 OL L, 2024/3242, 2024 12 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3242/oj.

11 2021 m. vasario 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (OL L 57, 2021 2 18, p. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

kenkti Sąjungos finansavimui, kurį valstybės narės gauna pagal kitas Sąjungos politikos priemones ar programas; primena, kad valstybės narės, laikydamosi taikytinų Sąjungos taisyklių, gali teikti valstybės pagalbą, visų pirma žemės ūkio įmonėms, patyrusioms žalą dėl stichinių nelaimių;

10. primena, kad svarbu greitai ir patikimai įvertinti žalą tinkamai atsižvelgiant į ekonominius padarinius, ir ragina sustiprinti operatyvines pastangas, kad vidutinis išankstinių mokėjimų laikas būtų trumpesnis, sykiu užtikrinant Sąjungos biudžeto apsaugą; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad reikia užtikrinti visišką skaidrumą, veiksmingą ESSF išteklių naudojimo stebėseną ir *ex post* kontrolę, siekiant užtikrinti, kad Sąjungos lėšos pasiektų paveiktus regionus ir gyventojus; taip pat primygtinai ragina Komisiją išnagrinėti visus galimus būdus, kaip paspartinti ESSF lėšų mobilizavimą;

11. pabrėžia, kad reikia nedelsiant suteikti skubią finansinę paramą iš ESSF nukentėjusiems piliečiams, šeimoms, įmonėms ir vietos bendruomenėms, siekiant užtikrinti, kad parama laiku pasiektų Rumuniją, Kiprą ir Ispaniją; taip pat primygtinai ragina Komisiją išnagrinėti visus galimus būdus, kaip paspartinti ESSF lėšų sutelkimą, visų pirma iš dalies pakeičiant dabartines taisykles, ir skiriant šalims kandidatėms didesnius išankstinius mokėjimus; pabrėžia, kad svarbu sutrumpinti laiką nuo paraiškos EUSF paramai gauti pateikimo iki finansavimo sprendimo priėmimo; pabrėžia, kad reikia supaprastinti ir paspartinti vidaus procedūras nepakenkiant institucinei pusiausvyrai, visų pirma nepažeidžiant Europos Parlamento, kaip vienos iš biudžeto valdymo institucijos, teisių;

12. ragina Komisiją glaudžiai bendradarbiauti su Rumunijos valdžios institucijomis siekiant paremti greitą Praido druskos kasyklos atstatymą ir nukentėjusių aplinkinių bendruomenių atsigavimą, pripažįstant jos unikalią strateginę svarbą regiono ekonominiam atsparumui, užimtumui, turizmui, visuomenės sveikatai, ypatingos svarbos infrastruktūrai ir vandentvarkos infrastruktūrai; atsižvelgdamas į tai, ragina visapusiškai sutelkti visas atitinkamas Sąjungos finansavimo priemones ir pasinaudoti didžiausiu galimu lankstumu pagal galiojančias Sąjungos taisykles, kad būtų paspartintas atstatymas, atkurtos pagrindinės paslaugos, suteikta parama vietos ekonomikai ir būtų stiprinamas ilgalaikis regiono atsparumas būsimai su potvyniais susijusiai rizikai; atsižvelgdamas į iššūkių mastą ir jų socialinį bei ekonominį poveikį, ragina Komisiją nustatyti papildomas finansines priemones ir solidarumo mechanizmus nukentėjusiems darbuotojams ir regionams remti, įskaitant didesnį lankstumą naudojant sanglaudos politikos fondus ir vykdant „Europos socialinio fondo +“ (ESF+), Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo atleistiems darbuotojams (EGF) ir kitų atitinkamų Sąjungos finansinių priemonių mobilizavimą;

13. pritaria prie šios rezoliucijos pridedamam sprendimui;

14. paveda Pirmininkei pasirašyti šį sprendimą su Tarybos pirmininku ir užtikrinti, kad jis būtų paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*;

15. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją ir jos priedą Tarybai ir Komisijai.

PRIEDAS: EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS

dėl Europos Sąjungos solidarumo fondo lėšų sutelkimo siekiant suteikti paramą Rumunijai dėl 2025 m. gegužės mėn. pabaigoje įvykusių potvynių, Kiprui dėl 2025 m. liepos mėn. gamtos gaisrų ir Ispanijai dėl 2025 m. rugpjūčio mėn. gamtos gaisrų

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdami į 2002 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2012/2002, įsteigiantį Europos Sąjungos solidarumo fondą[1], ypač į jo 4 straipsnio 3 dalį,

atsižvelgdamas į 2020 m. gruodžio 17 d. Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2020/2093, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiametė finansinė programa[2], ypač į jo 9 straipsnį,

atsižvelgdami į 2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinį susitarimą dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo, taip pat dėl naujų nuosavų išteklių, įskaitant veiksmų gaires dėl naujų nuosavų išteklių nustatymo[3], ypač į jo 10 punktą,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) Europos Sąjungos solidarumo fondo (toliau – Fondas) tikslas – suteikti Sąjungai galimybę greitai, veiksmingai ir lanksčiai reaguoti nelaimės atvejais, kad būtų parodytas solidarumas su didelių ar regioninių stichinių nelaimių ištiktų arba didelio masto ekstremaliojoje visuomenės sveikatos situacijoje atsidūrusių regionų gyventojais;

(2) Fondas negali viršyti Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2020/2093 su pakeitimais, padarytais Reglamentu (ES,

---

1 OL L 311, 2002 11 14, p. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/2012/oj.

2 OL L 433 I, 2020 12 22, p. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj.

3 OL L 433 I, 2020 12 22, p. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.

Euratomas) 2024/765[4], 9 straipsnyje nustatytų viršutinių ribų;

(3) 2025 m. rugpjūčio 14 d. Rumunija pateikė paraišką dėl Fondo lėšų sutelkimo dėl 2025 m. gegužės mėn. pabaigoje ir birželio mėn. pradžioje kilusių potvynių;

(4) 2025 m. spalio 14 d. Kipras pateikė paraišką dėl Fondo lėšų sutelkimo dėl 2025 m. liepos mėn. gamtos gaisrų;

(5) 2025 m. spalio 30 d. Ispanija pateikė paraišką dėl Fondo lėšų sutelkimo dėl 2025 m. rugpjūčio mėn. gamtos gaisrų;

(6) tos paraiškos tenkina finansinės paramos teikimo Fondo lėšomis sąlygas, nustatytas Reglamento (EB) Nr. 2012/2002 4 straipsnyje;

(7) todėl Fondo lėšos turėtų būti sutelktos finansinei paramai Rumunijai, Kiprui ir Ispanijai suteikti;

(8) siekiant užtikrinti, kad nukentėjusios valstybės narės galėtų kuo greičiau gauti Sąjungos finansinę paramą ir kad nebūtų vėluojama sutelkti Europos Sąjungos solidarumo fondo lėšų, šis sprendimas turėtų įsigalioti skubos tvarka jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną ir turėtų būti taikomas nuo jo priėmimo dienos,

PRIĖMĖ ŠĮ SRENDIMĄ:

1 straipsnis

2026 finansinių metų Sąjungos bendrajame biudžete iš Europos Sąjungos solidarumo fondo sutelkiami tokie įsipareigojimų ir mokėjimų asignavimai dėl stichinių nelaimių:

a) dėl 2025 m. gegužės mėn. pabaigoje ir birželio mėn. pradžioje kilusių potvynių Rumunijai skiriama 14 339 675 EUR suma;

b) dėl 2025 m. liepos mėn. gamtos gaisrų Kiprui skiriama 9 209 223 EUR suma;

c) dėl 2025 m. rugpjūčio mėn. gamtos gaisrų Ispanijai skiriama 120 550 858 EUR suma.

2 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame*

---

[4] 2024 m. vasario 29 d. Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2024/765, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES, Euratomas) 2020/2093, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiametė finansinė programa, (OL L, 2024/765, 2024 2 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj).

leidinyje dieną.

Jis taikomas nuo … [*priėmimo data*][5].

Priimta …

Europos Parlamento vardu	*Tarybos vardu*
Pirmininkė	*Pirmininkas*

[5] Datą įrašo Europos Parlamentas prieš paskelbiant sprendimą OL.